

PLZEŇSKÝ KRAJ

měsíčník pro občany Plzeňského kraje | zdarma | ročník 7 | číslo 6 | září 2009 | náklad 255 000 výtisků

Téma měsíce: zdravotnictví

str. 2-4

**Domov pro seniory
má nový pavilon** str. 5

**Analogové vysílání
střídá digitální éra** str. 13

Nová koncepce zdravotnictví je na světě

Přípravu nové koncepce zdravotnictví v těchto dnech dokončil Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Plzeňského kraje. Během října se k materiálu vyjádří odborná veřejnost, její připomínky by měly být do dokumentu zapracovány do konce letošního roku. „Zhruba šest měsíců jsme se intenzivně zabývali návrhem základních charakteristik zdravotnictví v kraji a snažili se na základě analýz dospět k závěrům, které stanoví úkoly na

několik přštích let. Cílem je samozřejmě zlepšit, co se zlepšit dá, doplnit, co chybí a udržet, co funguje dobře a ku prospěchu lidí. To vše v kontextu kvality, hospodárnosti a účelnosti,“ říká Irena Dvořáková, vedoucí Odboru zdravotnictví Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Důkladné analýze neunikla žádná z oblastí zdravotnictví v kraji. Z dokumentu vyplývá, že například ambulanci péče, kam patří třeba praktičtí lékaři či gyne-

kologové, je stabilní a poměrně bohatá. Ve srovnání s republikovým průměrem je naplněna spíše nadměrně. „O tento výsledek se však zasloužila především Plzeň, kde je síť ambulanci zařízení několikanásobně hustší, než je republikový průměr. Většinou je s tím spojen nízký počet vyšetření na jednoho lékaře a vysoký počet vyšetření na jednoho pacienta. Naopak v některých venkovských regionech je lékařů málo a jsou přetížení. Ve spolu-

práci se zdravotními pojišťovnami bychom rádi učinili síť ambulanci péče rovnoměrnější,“ konstatuje Irena Dvořáková.

V oblasti lůžkové péče je Plzeňský kraj zajištěn srovnatelně se zbytkem republiky. „Evidujeme však nerovnoměrné rozložení některých odborností a dílčí problémy v místní dostupnosti základní lůžkové péče. Příkladem je Tachovsko.

pokračování na str. 3

Nadační fond podpoří mladé zdravotníky

Plzeňský kraj má novou koncepci zdravotnictví. Zhruba šest měsíců ji zpracovávali odborníci z krajského úřadu. V jejich čele stojí hejtmanka Milada Emmerová, lékařka, která působila řadu let v parlamentu a zastávala i funkci ministryně zdravotnictví.

Neslycháte kritiku za to, že řešíte především problematiku zdravotnictví?

Někteří lidé mi zazlívají, že se stále zabývám „tím zdravotnictvím“. Nyní už snad všichni chápou, o jak důležitý resort jde, a uznávají, že se někteří kompetentní lidé musejí starat o to, aby se celý systém totálně nerozložil. To se mohlo klidně stát především kvůli Julínkovým reformám, ale i zásluhou našich předchůdců ve vedení kraje, kteří převedli bývalé okresní nemocnice na obchodní společnosti s naivním předpokladem, že budou samovolně prosperovat. Ve skutečnosti periodické zadlužování těchto zařízení přetrvává. Některým dokonce hrozil konkurs, přesně podle zákona o obchodních společnostech.

V poslední době se ozývají blasy, že chcete přilížit bustou síť specializovaných pracovišť.

To ale není pravda, ani v nové koncepci nic takového není uvedeno. Naopak, jsme jediným krajem v ČR, který má síť nemocnic hodně děravou, jedná se především o Tachovsko a Plzeň-sever. Celoplošně chceme zajistit pouze vysoce kvalitní základní péči, a to akutní, dlouhodobou i chronickou. Ovšem specializovanou a superspecializovanou péči je dobré koncentrovat do největšího zařízení v kraji, tedy do plzeňské Fakultní nemocnice. Z toho vyplývá, že se musíme postarat, aby se tam pacient dostal po poskytnutí základní péče pohodlně, bezpečně a rychle. Je samozřejmě potřeba například rekonstruovat silnice v našem kraji, modernizovat střediska první pomoci, obnovovat vozový park a v neposlední řadě zachovat leteckou záchrannou službu.

Součástí nové koncepce je vznik Nadačního fondu pro stabilizaci zdravotnických pracovníků. Proč?

Do nové koncepce zdravotnictví jsme zahrnuli konkrétní opatření, která lze označit jako péči o lidské zdroje. Nadační fond, který v těchto dnech zakládáme ve spolupráci se sponzory, je jedním z nich. V dohledné době by měl poskytovat finanční podporu medicím a budoucím zdravotním sestřím. A to těm, kteří chtějí vyhovět potřebám nemocnic v kraji, půjdou do námi určeného zařízení a tam zahájí praxi v oboru, který je personálně oslaben. Postaráme se o celoživotní vzdělávání všech zdravotníků, a to jak materiálně, tak odborně. Chceme jim zajistit také sociální zázemí, to znamená například kvalitní závodní stravování či mateřské školky pro jejich potomky.

Další novinkou je ustavení Sboru expertů. Jakou bude mít úlohu?

Sbor expertů by měl mít zásadní poradní hlas nejen v oblasti odborné, ale i kontrolní a vzdělávací. Využili jsme souhlasu renomovaných odborníků, které vytvořila Česká lékařská společnost J. E. Purkyně. Jde většinou o pedagogy a lékaře z Fakultní nemocnice Plzeň, s níž chceme intenzivně spolupracovat. Vždyť je to nejvýše postavené zdravotnické zařízení v našem kraji, s perfektním vybavením po všech stránkách. Nyní se bude Sbor expertů zabývat právě připomínkováním nové koncepce zdravotnictví.

A co hlas veřejnosti?

Víme, že je nesmírně důležitý, proto připravujeme zavedení jakési linky důvěry, prostřednictvím níž by nám mohli lidé sdělit své zážitky, stížnosti a připomínky týkající se zdravotnictví. Tyto podněty by dále zpracovával Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Plzeňského kraje. Jsem přesvědčena,

že obyvatelé Plzeňského kraje jsou inteligentní, pochopí naše snahy a pustí se spolu s námi do boje za uskutečnění nastíněných cílů naší zdravotnické strategie. Měla by sloužit všem lidem bez rozdílu, protože nárok na zdraví a život má každý z nás stejný. Ostatně všichni platíme povinně zdravotní pojištění, tak jaképak rozdíly.

Poklep'n'm na z#kladn' k#men byla v srpnu slavnostně zabájena stavba nového monobloku klatovské nemocnice. Kladívek se chopili (zleva) předseda KVV ČSSD Plzeňského kraje Václav Votava, generální ředitel Metrostavu Pavel Pilát, předseda ČSSD Jiří Paroubek, hejtmanka Plzeňského kraje Milada Emmerová a starosta Klatov Rudolf Salvetr. Více se o projektu klatovské nemocnice dočtete v říjnovém čísle našeho měsíčníku.

Jak vnímáte současný systém financování zdravotní péče?

Jako nevyhovující. Je jisté, že zavedený systém financování zdravotní péče je potřeba po takřka dvacetiletých zkušenostech předělat. Jde sice o systém relativně nejspravedlivější, tj. prostřednictvím solidárního zdravotního pojištění, ale je špatně nastavený. Na tom jsem se nedávno shodla s Jiřím Schlangerem, předsedou Odborového svazu pracovníků ve zdravotnictví a v sociální péči. Pro zajímavost, řešili jsme také otázku, jak naplnit usnesení vlády ohledně zvýšení platů zdravotních sester a porodních asistentek. Když jsem žertem pana předsedu vyzvala, že bychom se spolu do toho mohli pustit a pak si jet pro Nobelovu cenu, odvětil se sarkastickým úsměvem, že ano, ale dostali bychom ji „in memoriam“. I když mu dávám částečně za pravdu, dovedu si představit, že při dobré vůli několika zainteresovaných odborníků by to za pokus stálo. Bez politické podpory z míst nejvyšších je to však uskutečnitelné jen obtížně.

Anketa

Jste spokojeni s úrovní zdravotnictví v kraji?

**Zdeněk Levý,
ředitel Českého
rozhlasu Plzeň**

Domnívám se, že úroveň zdravotnictví i veškerých souvisejících služeb je v kraji velmi dobrá. Ve všech důležitých spádových místech je zajištěna kvalitní lékařská péče, plzeňská Fakultní nemocnice je uznávaná v rámci celé České republiky. Jako velmi pozitivní vnímám skutečnost, že byla zahájena výstavba klatovské nemocnice.

**Antonín Kaška,
herc Divadla
J. K. Tyla v Plzni**

V poslední době jsem přišel do kontaktu s krajským zdravotnictvím hned několikrát a musím konstatovat, že úroveň služeb v této nesmírně důležité oblasti roste. Jsem opravdu příjemně překvapený.

Kraj přispěje na platy sester

Částkou zhruba 400 tisíc korun měsíčně bude minimálně do konce letošního roku Plzeňský kraj přispívat na mzdy zdravotních sester a porodních asistentek v šesti krajských nemocnicích. Snaží se tak předejít odchodu kvalifikovaného personálu do státních nemocnic nebo dokonce mimo obor. „Pokud bychom tento krok ne učinili, fungování některých krajských zdravotnických zařízení by bylo v blízké budoucnosti ohroženo,“ konstatuje hejtmanka Milada Emmerová.

Topolánkova vláda těsně před svým koncem schválila zvýšení tarifních platů sester a porodních asistentek v rozpočtových a příspěvkových organizacích státu o patnáct procent, a to počínaje 1. červencem. „Pro krajské nemocnice, které jsou od roku 2004 obchodními společnostmi, však není tento předpis závazný. Jejich hospodaření je s obtížemi vyrovnané, a to především kvůli nevýhodné struktuře plateb od zdravotních pojišťoven. Nemohou tedy zvládnout takové plošné zvýšení platů. Ve srovnání s průměrným výdělkem sestry v kraji je tak mzda sestry v krajské nemocnici o několik tisíc korun nižší. To by mohlo vést k rozpadu pracovních týmů,“ vysvětluje Pavla Kantoříková z Odboru zdravotnictví Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Nová koncepce zdravotnictví...

dokončení ze str. 1

Obyvatelé tohoto okresu mají nyní spádovou nemocnici ve Stodě, což je nevyhovující,“ uvádí Václav Šimánek, radní Plzeňského kraje pro oblast zdravotnictví. Některá lůžková zařízení v Plzeňském kraji dokonce chybí zcela. „Jedná se například o rehabilitační odborný léčebný ústav, přestože časnou rehabilitaci kardiovaskulárních chorob poskytují na dobré úrovni Léčebné lázně Konstantinovy Lázně,“ doplňuje Irena Dvořáková.

Z nové koncepce zdravotnictví vyplývá, že se Plzeňský kraj v budoucnu zaměří také na fungování záchranné služby a Lékařské služby první pomoci (LSPP), a to v kontextu celého systému přednemocniční péče. „Pokusíme se také dosáhnout toho, aby lékárenská služba tato pohotovostní místa kopírovala a lidé si mohli po vyšetření mimo běžnou ordinaci dobu hlada vyzvednout předepsané léky,“ říká Václav Šimánek.

Konceptní materiál obsahuje také několik důležitých projektů. Z iniciativy hejtmanky Milady Emmerové je v těchto dnech zakládán Nadační fond pro

Dorovnání platového rozdílu si žádá 1,7 milionu korun měsíčně. Částku 1,3 milionu slíbily pokrýt zdravotní pojišťovny, zbývajících 400 tisíc poskytne Plzeňský kraj. „K činnosti nemocnic přistupujeme jako k vysoce společensky významné a nezbytné službě, která nesmí být ohrožena. Proto jsme se rozhodli pro finanční pomoc, přestože to může být vykládáno jako zvýhodňování obchodních společností na trhu a tedy nedovolená veřejná podpora. Jde však v situaci nerovnoměrných úhrad od zdravotních pojišťoven a nedefinovaných standardů skutečně o trh? Domníváme se, že nikoliv,“ říká Milada Emmerová.

„Spravedlivé ohodnocení sester i porodních asistentek je jednou z priorit právě dokončené nové koncepce zdravotnictví, neboť personální problematika se stává existenční otázkou pro každé lůžkové zařízení,“ doplňuje Pavla Kantoříková.

Práce zdravotních sester a porodních asistentek, stejně jako všech pracovníků ve zdravotnictví, vyžaduje vysokou odbornost a rozhodnost v krizových situacích, to vše ve směnném provozu s nutností zvládat velký objem stresu. Není však adekvátně ohodnocena. Většinu nemocnic proto již řadu let trápí nedostatek kvalifikovaného personálu.

stabilizaci zdravotnických pracovníků. Jeho hlavním cílem bude získat a udržet sestry a lékaře pro krajské nemocnice. Ke zvyšování kvality zdravotní péče by měl velkou měrou přispět nově ustavený Sbor expertů. „Skládá se z odborníků v jednotlivých klinických oborech, kteří budou dohlížet na úroveň zdravotní péče v kraji jak po stránce věcné, tak i organizační a technické. Jejich prvním společným úkolem bude právě připomínkování nově vzniklé koncepce zdravotnictví,“ podotýká Irena Dvořáková. Sbor expertů byl obsazen na základě doporučení České lékařské společnosti J. E. Purkyně.

Realizace nové koncepce zdravotnictví se neobejde bez úzké spolupráce se zdravotními pojišťovnami, zdravotníky, nemocnicemi, lékařskou fakultou a ostatními školami pro vzdělávání zdravotníků. Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Plzeňského kraje počítá i se zavedením telefonické a elektronické linky pro veřejnost. „Chceme znát názory obyvatel kraje. Ale nejedná se pouze o stížnosti, přivítáme i konstruktivní návrhy a postřehy,“ uzavírá Irena Dvořáková.

Sloupek hejtmanky

Milá čtenáři,
je to neuvěřitelné, ale je to tak. Začátkem září oslavil pětáosmdesáté narozeniny pan profesor Lumír Klimeš, známý plzeňský vysokoškolský pedagog, můj pacient. Poznala jsem ho před pětadvaceti lety. Předtím jsem o něm slyšela hlavně od studentů pedagogické fakulty. Ti se obávali jeho přísného zkoušení z češtiny, které věnoval převážnou část svého života. Široké veřejnosti byl už tehdy znám především několika reedicemi Slovníku cizích slov.

Vzpomínám, že o to více jsem byla na věhlasného vědce zvědavá, jakmile se jeho jméno objevilo v roce 1984 na seznamu nově přijatých nemocných na jednotku intenzivní péče interní kliniky. Na začátku první ranní vizity však pan profesor na lůžku nebyl. Náhle se otevřely dveře pokoje a objevil se statný, dobrosrdečný šedesátník. „Víte, musel jsem se jít trochu oholit a umýt,“ omlouval se. A já jsem dodala: „Zkrátka učeľovčít“. „To je krásné slovo, to si musím hned zapsat,“ odvětil a spěchal ke stolečku, kde měl poznámkový sešit.

Stali jsme se přáteli. Obdivovala jsem vždy jeho lidskost, skromnost, laskavost a smysl pro humor. A také profesionalitu, hluboké znalosti, spoustu odborných publikací, přednášek na našich i zahraničních fórech. Speciálně se věnuje slangu a argotu. V Plzni pořádal konference se zahraniční účastí, kam mě jednou také pozval. Neuvěřitelný zážitek! Vyslechla jsem i zdravotnický slang a musela jsem se v duchu smát.

Pan profesor je i dnes stále čilý. V těchto dnech například přichystal osmé vydání Slovníku cizích slov. Písemný a telefonický kontakt jsme nepřerušili. Když jsem byla loni zvolena hejtmankou, byl to on, kdo mi vnuknul označení „hejtmance“, které s oblibou v žertu užívám.

Přeji panu Lumíru Klimešovi k jeho životnímu jubileu moc pohody a uznání. Vždyť kulturnost rodného jazyka je jeho zásluhou udržována a zdokonalována. Pane profesore, jsme na Vás pyšní!

doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc.,
hejtmanka Plzeňského kraje

Centrální nákup ušetří peníze

Dosažení co nejnižších cen nakupovaných investičních celků, produktů, služeb a ostatních vstupů. To je hlavní úkol nově vzniklé servisní příspěvkové organizace Plzeňského kraje nazvané Centrální nákup. Její zřízení by mělo v budoucnosti přinést Plzeňskému kraji významné finanční úspory.

V současnosti existuje více než 140 krajem řízených organizací. Patří mezi ně například nemocnice, zařízení sociální péče, školy, muzea, správy a údržby silnic. Neexistuje však společný postup při vypisování výběrových a poptávkových řízení, společná cenová a platební politika ani centrální evidence nákupních podmínek a smluv s dodavateli. To se však již brzy změní.

Na post ředitele Centrálního nákupu byl na základě výsledků výběrového řízení jmenován René Tůma. „Do konce tohoto roku by měl mít Centrální nákup stabilizovaný kolektiv pracovníků, kteří se budou v první fázi věnovat sběru dat a analýze současné situace. Co nejdříve bychom chtěli například sestavit pozitivní listy pro každou jednotlivou kategorii produktů a služeb,“ říká René Tůma.

Více informací o Centrálním nákupu se dočtete v příštím čísle našeho měsíčníku.

Financování zdravotní péče bylo, je a bude složité

Může být zdravotnictví někdy v budoucnu čistě komerční oblastí? Pokud nám jde o lidi, pokud chceme zachovat alespoň nějakou míru slušnosti a solidarity, tak určitě ne. Pokud se podíváme na oblast zdravotnictví jenom ekonomickým pohledem, můžeme část nemocnic zavřít a část prodat a když posílíme zdravotnickou záchrannou službu a občan se bude také trochu snažit, tak to snad fakultní a soukromé nemocnice zvládnou. To však není cesta, kterou chceme jít.

Co s krajským zdravotnictvím dál? Jednoduchá otázka, složitější odpověď. Nejprve si musíme přiznat, že se kraj bude muset na provozu nemocnic finančně podílet. Naši předchůdci to dělali také, sice to nahlas nepřiznávali, dělo se to skrytě. Přesto však velmi dobře věděli, že koncept akciových společností selhal. Selhal především proto, že platby od pojišťoven jsou nízké a hodnota bodu ustrnula a zapomněla, že existuje nějaká inflace, která veškeré vstupy v průběhu let zdražila

v řádu desítek procent. Do té doby, než se podaří tento pro mě neprůhledný systém financování zdravotnictví změnit, nezbyvá nic jiného, než držet krajská zařízení v chodu pomocí rozpočtových zdrojů. Zjevný veřejný zájem na zachování těchto služeb nám umožní, abychom tyto sanace finančních propadů v hospodaření prováděli. Připravujeme právní rámec těchto dotací, a to tak, aby byl v souladu s právním pořádkem jak ČR, tak i EU.

Na druhou stranu je také nutné hledat vnitřní úspory v rámci jednotlivých zařízení. Centralizací služeb a nákupů se nám podaří jistě úspory dosáhnout, nebudou však stačit na vyrovnané hospodaření. Hlavním nákladem jsou totiž mzdové náklady. Je velmi složité v této oblasti konkurovat mzdám ve fakultní nemocnici, nebo dokonce nemocnicím v Německu či Rakousku. Audit, který jsme si objednali, nepotvrdil přežádnost, a tak propouštění nepřipadá v úvahu bez zhoršení úrovně péče. A to nikdo z nás určitě nechce.

Bc. Milan Chovanec,

1. náměstek hejtmanky PK pro oblast ekonomiky a majetku

Veletrh ITEP poradí, kam na dovolenou

Přípravy na pátý ročník Veletrhu cestovního ruchu Plzeňského kraje ITEP 2009, který se uskuteční 22. až 24. října v plzeňském Domě kultury INWEST-K, jsou v plném proudu. Letošní ročník ponese motto „Zná mě celý svět“.

Na veletrhu se budou prezentovat nejen města a oblasti z celé České republiky, ale také zahraniční vystavovatelé. Připraveno bude více než sto expozic. „Na své si určitě přijdou milovníci pěší turistiky, cykloturistiky, hipoturistiky i zimních a adrenalinových sportů. Chybět nebude nabídka relaxačních center a wellness hotelů. Věřím, že většina návštěvníků najde na veletrhu inspiraci, kam vyrazit na zajímavou dovolenou,“ říká Václav Koubík (na snímku), radní Plzeňského kraje

pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a marketingu. Podotýká, že počet vystavovatelů na veletrhu ITEP rok od roku roste. „Letos se premiérově představí například Archeopark Prášíly, Muzeum na demarkační linii v Rokycanech, Orlické Hory a Podorlicko, slovenské Lázně Podhájská či řecký ostrov Andros,“ vypočítává.

Kromě celé řady turisticky atraktivních oblastí se návštěvníci veletrhu seznámí i s několika zajímavými projekty. „Za všechny bych uvedl dva gastronomické. První z nich se jmenuje Czech Specials – Ochutnejte Českou republiku. Vznikl ve spolupráci agentury CzechTourism s Asociací hotelů a restaurací ČR a Asociací kuchařů a cukrářů ČR. Druhý má název Malokarpatská vinná cesta. Součástí jeho představení by měla být ochutnávka kvalitních domácích i zahranič-

ních vín,“ dodává Václav Koubík. Již tradičně je v plánu degustace produktů Bohemia Sektu a Plzeňského Prazdroje.

Součástí veletrhu bude bohatý kulturní program. Úryvky z nejslavnějších muzikálů zazpívají sólisté plzeňského Divadla J. K. Tyla, své umění předvede skupina orientálních tanců Sabahat či taneční soubor Le Quadrille Impérial z francouzského partnerského regionu Franche-Comté. Přichystány jsou také koncerty hudebních skupin. Pro děti a mládež je připravena spousta soutěží o zajímavé ceny.

Žinkovský domov pro seniory má k dispozici nový pavilon

Nový pavilon byl koncem srpna slavnostně otevřen v Domově klidného stáří (DKS) v Žinkovech na jižním Plzeňsku. Byla tak dokončena první etapa rozsáhlé investiční akce. Na tu plynule navázala druhá etapa, kompletní rekonstrukce nejstarší části domova, historické budovy z roku 1900. Veškeré stavební práce by měly být v DKS Žinkovy, příspěvkové organizaci Plzeňského kraje, dokončeny v polovině příštího roku.

Modernizace žinkovského domova vyjde celkem zhruba na 60 milionů korun. Tři čtvrtiny této sumy uhradí Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, zbývajících téměř 15 milionů Plzeňský kraj. DKS Žinkovy v rámci svých finančních možností platí některé menší výdaje, například projekční práce.

Výstavba nového pavilonu s kapacitou 22 míst si vyžádala zhruba 30 milionů korun. Senioři mají v objektu k dispozici dvou a jednolůžkové pokoje. „Součástí pavilonu je také nová prádelna, nechybí v něm kadeřnictví, klu-

bovny či kompletní technické zázemí,“ dodává ředitel DKS Karel Vostrý.

Přestřižení pásky při slavnostním otevření nového pavilonu se ujali (zleva) zástupce hlavního dodavatele Ivo Sochorek, starosta městyse Žinkovy Jiří Pomabač, ředitel DKS Žinkovy Karel Vostrý a radní Plzeňského kraje pro oblast sociálních věcí Dagmar Terelmešová.

Foto Adéla Demelová

Kurátoři navštívili věznicí

Výjimečný seminář, jehož hlavním bodem byla exkurze v drážďanské věznicí, absolvovali koncem srpna sociální kurátoři obecních úřadů Plzeňského kraje. Dvoudenní akci pro ně připravil Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje ve spolupráci s Evropskou poradnou pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů se sídlem v Drážďanech. „Cílem bylo navázat užší spolupráci s německou stranou, poznat podmínky v tamních věznicích a vyměnit si zkušenosti z oblasti sociálního zabezpečení,“ říká Roman Mašek z Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje.

První den se sociální kurátoři, jejichž klientelu tvoří převážně osoby ohrožené sociálním vyloučením, seznámili s činností Evropské poradny pro trestně stíhané osoby a oběti trestných činů. „Tuto organizaci financuje Saské státní ministerstvo spravedlnosti. Mohou se na ni obrátit i čeští občané, kteří jsou na území SRN zadrženi nebo již dokonce odsouzeni k trestu odnětí svobody. Pracovníci poradny jim poskytnou bezplatnou konzultaci, pomohou navázat kontakt s příslušnými úřady nebo pří-

padně dokonce přímo s obětí,“ vysvětluje Roman Mašek.

Druhý den semináře byl věnován návštěvě nové drážďanské věznice, která byla otevřena v roce 2000 a je schopna pojmout zhruba 600 osob. Má šest oddělení ve třech blocích, každý je rozdělen na pět takzvaných stanic. Ty mají vždy dvacet jednolůžkových cel, společnou koupelnu, společenskou místnost, prostor pro trávení volného času a služebnu pro zaměstnance. Součástí drážďanské věznice je i pedagogické centrum s kurzy němčiny pro cizince. Za devět let fungování si v ní odpykávalo svůj trest zhruba dvacet českých občanů. „Sociální kurátoři měli díky exkurzi možnost porovnat stav německého a českého vězeňství a seznámit se s metodami práce sociálních pracovníků věznice. Diskutovali s nimi například o způsobech potlačování šikany i o tom, jak snížit sociální vyloučení osob po návratu z výkonu trestu do běžného života,“ podotýká Roman Mašek a dodává, že spolupráce by měla pokračovat. Česká strana totiž připraví na svém území obdobný seminář pro německé kolegy.

Úkolem komise je rozvíjet neziskový sektor

Rozvoj neziskového sektoru je hlavním úkolem nově ustavené Komise pro neziskové organizace Plzeňského kraje. Ta by se měla zabývat například přípravou analytických podkladů a doporučení pro Radu Plzeňského kraje.

Předsedou devítičlenné komise byl zvolen Michal Sochor, který na prvním zasedání představil novou koncepci partnerství kraje a neziskového sektoru. „V Plzeňském kraji evidujeme téměř dvánáct tisíc neziskových organizací. Na dobrovolné práci se v našem regionu aktivně podílí přibližně čtyřicet procent všech obyvatel. I z toho je patrné, že ekonomický přínos dobrovolné práce neziskových organizací je pro rozvoj kraje mimořádný,“ uvedl Michal Sochor. Prvního zasedání komise se zúčastnila také hejtmanka Plzeňského kraje Milada Emmrová, která v úvodním slovu vyzdvihla význam neziskového sektoru.

Práce neziskových organizací má mnoho podob. Dobrovolníci z jednoho občanského sdružení, které se stará o zachování technického dědictví, takto zrenovovali autobus. Projektu věnovali několik stovek hodin svého volného času.

Přeložka pomůže cestovnímu ruchu

Průjezd velkých autobusů a nákladních automobilů mezi obcemi Železná Ruda a Špičák na Klatovsku umožňuje nově vybudovaná přeložka silnice druhé třídy II/190, která byla slavnostně otevřena v polovině srpna. Úsek dlouhý 963 metrů totiž zahrnuje nový železniční viadukt s dostatečnou podjezdovou výškou. Cestu ze Železné Rudy na Špičák tak mají mnohem snazší i populární vozy nebo hasiči. Starý úsek s nízkým viaduktem nyní slouží jako přístupová komunikace do obytné zóny, využívají ho také turisté a cyklisté.

Výstavba přeložky stála zhruba 85 milionů korun a realizoval ji Plzeňský kraj. Téměř 79 milionů získal z fondů EU, jmenovitě z Regionálního operačního programu Jihozápad, zbytek uhradil ze svého rozpočtu. „Silnice druhé třídy II/190 se nachází v jedné z turisticky nejatraktivnějších částí Šumavy. Přeložka například výrazně zlepšila napojení oblasti Železné Rudy a Špičáku na silnici první třídy číslo 27, vytvořila dobré podmínky pro další rozvoj cestovního ruchu a v neposlední řadě zvýšila bezpečnost silničního provozu,“ uvádí Jaroslav Bauer, náměstek hejtmanky Plzeňského kraje pro oblast dopravy. Stavba také umožňuje dlouho očekávané autobusové propojení Nýrsk, Hojsovy Stráže, Špičáku a Železné Rudy.

Podle Vladimíra Kasíka, který provozuje bikepark a skiareál na Špičáku, přeložka určitě pomůže dalšímu rozvoji cestovního ruchu v regionu. „Především nový viadukt znamená obrovské plus. Vysoké autobusy na Špičák nyní konečně projedou přímo ze Železné Rudy,“ říká.

Slavnostní otevření přeložky silnice druhé třídy II/190 mezi Železnou Rudou a Špičákem. Na snímku je vidět i nový železniční viadukt.

Regiony by měly srůst

Za mimořádného zájmu bavorských médií se koncem července uskutečnilo jednání náměstka hejtmanky Plzeňského kraje pro oblast dopravy Jaroslava Bauera se zemským radou okresu Cham Theo Zellnerem. Setkání v bavorském Liebensteinu se zúčastnili také Ivan Kalina, poradce Jaroslava Bauera pro přeshraniční spolupráci v dopravě, a Reinhold Meier, poradce Theo Zellnera.

„Kontakt s Theo Zellnerem je pro spolupráci mezi Plzeňským krajem a Bavorskem mimořádně důležitý. Tento muž je totiž prezidentem sdružení zemských radních celého Bavorska a z této funkce má bezprostřední přístup na ministerstva i do bavorské vlády,“ vysvětluje Jaroslav Bauer.

Oba politici se shodli na prioritách budoucí spolupráce. „Je třeba neustále zkvalitňovat silniční i železniční infrastrukturu, propojovat českou a bavorskou stranu hranice a postupně optimalizovat síť veřejné dopravy. Nechceme, aby sloužila pouze k odvážení lidí směrem od hranice, chceme, aby jim umožnila bezproblémové cestování přes hranici. To se týká nejen turistů, ale

například i lidí, kteří jezdí každý den za prací,“ konstatuje Jaroslav Bauer. Tato filozofie by měla v budoucnu zkvalitnit život v příhraničí a umožnit postupné srůstání českých a bavorských regionů.

Zásadní roli při propojování Plzeňského kraje a Bavorska bude hrát železniční trať Plzeň-Domažlice-Furth im Wald-Regensburg. „Její přebudování, respektive vybudování některých nových úseků, zásadně zkvalitní propojení vnitrozemských regionů obou zemí,“ podotýká Ivan Kalina. O iniciativě Plzeňského kraje podle něj svědčí i plánovaná elektrifikace železniční trati Klatovy-Železná Ruda-Alžbětin.

Na závěr se Jaroslav Bauer a Theo Zellner shodli na nutnosti uspořádat konferenci o dopravní problematice hraničních oblastí. „Tam bychom se měli dohodnout, jakým způsobem budeme postupovat a kdo bude na české a na bavorské straně koordinovat jednotlivé kroky. Chceme, aby nedocházelo k třštění aktivit, nevytrácela se efektivita a aby bylo možné najít optimální způsob financování projektů,“ uzavírá Jaroslav Bauer.

Cestující potěší komfortní vozy

Nový jízdní řád, který začne platit 13. prosince, v těchto dnech připravuje Plzeňský kraj ve spolupráci s Českými drahami. Na cestující čeká několik změn. Nejdůležitější se odehrají kvůli chystaným výlukám na trati číslo 170 Plzeň-Praha. Na výrazné zkvalitnění služeb se mohou těšit lidé, kteří využívají regionální tratě číslo 175 Nezvěstice-Rokycany a 176 Chrást u Plzně-Radnice. Do provozu zde totiž budou uvedena dvě zrekonstruovaná vozidla pojmenovaná Regionova.

Změny v jízdním řádu na trati číslo 170 Plzeň-Praha si vynutí výstavba tzv. III. tranzitního železničního koridoru, který v budoucnu zajistí rychlejší spojení Prahy, Plzně a Chebu. Součástí akce je také například rozsáhlá rekonstrukce rokycanského nádraží. „Jízdní řád na této trati již sestavujeme s ohledem na plánované výluky,“ říká Marcela Benediktová z Odboru dopravy Krajského úřadu Plzeňského kraje. Určité úpravy jízdního řádu se projeví také na trati číslo 190 Plzeň-České Budějovice. Na ostatních tratích kraje se zásadní změny nepředpokládají.

Plzeňský kraj by rád s každým novým jízdním řádem přinášel cestujícím nějakou pozitivní novinku. Teď to bude projekt Regionova, který se týká trati číslo 175 Nezvěstice-Rokycany a částečně také trati číslo 176 Chrást u Plzně-Radnice. „Do provozu zde budou

uvedeny dva zrekonstruované komfortní vozy. Budou jezdit častěji a cestující v nich budou mít mnohem větší pohodlí,“ konstatuje Marcela Benediktová.

Zejména regionální trať číslo 175 má velký potenciál. Spojuje totiž dvě hlavní trati, a to číslo 170 Plzeň-Praha a 190 Plzeň-České Budějovice. „Manipulace s motorovými i přívěsnými vozy, které jsou v tuto chvíli na trati v provozu, je kvůli jejich zastaralé technologii velice komplikovaná. Prodlužuje se tak jízdní doba a omezuje kapacita trati. Železnice zbytečně ztrácí konkurenceschopnost ve srovnání se silniční dopravou. Tomu chceme zamezit, naším cílem v rámci celého Plzeňského kraje je poskytovat cestujícím stále širší nabídku spojů a kvalitních vozidel,“ dodává Jaroslav Bauer, náměstek hejtmanky pro oblast dopravy.

Takto vypadá vůz Regionova. Je částečně nízkopodlažní a cestujícím nabídne mnohem větší pohodlí.

Rozhledna čeká na injekci

Rozhledna na vrchu Chlum, který se nachází nedaleko Chanovic na Klatovsku, je téměř dokončena. Nikdo však dnes nezná termín, kdy se konečně stane vyhledávaným turistickým cílem. „Na poslední etapu stavebních prací chybí ještě zhruba 700 tisíc korun. Intenzivně se snažíme najít další partnery, které by tento záměr oslovil,“ konstatuje starosta Chanovic Petr Klásek.

Základní kámen rozhledny, jejíž výstavba přijde na téměř čtyři miliony korun, byl položen v červenci roku 2006. Obec Chanovice poté projekt převzala od občanského sdružení Panoráma, které se jím zabývalo sedm let a dovedlo jej až k získání stavebního povolení. „Cíl máme jasný, udělat z Chanovic a celého Prácheňska region zajímavý pro turisty. Chceme, aby měli více tipů na výlet a mohli se zdržet déle než pár dnů,“ vysvětluje Petr Klásek. Rozhledna na Chlumu bude součástí naučné stezky Příroda a lesy Pošumaví, která spojuje dva největší chanovické klenoty - zámecký areál s rozsáhlým parkem anglického typu a Skanzen lidové architektury jihozápadních Čech.

Výstavbu rozhledny podpořil částkou zhruba milion korun Plzeňský kraj, 800 tisíc získalo za deset let své činnosti občanské sdružení Panoráma, více než milion už do projektu vložila obec Chanovice. Další finanční pomoc přišla od měst a obcí v regionu – Horažďovic, Hradešic, Oselců, Velkého Boru, Svěradic a Nezdrěvu. „Pokud se nám podaří peníze na dostavbu sehnat v několika následujících týdnech, mohla by být

rozhledna hotova ještě letos,“ doufá starosta.

Vrch Chlum byl pro stavbu zvolen díky svojí vhodné poloze. Nachází se v blízkosti obce a na hraně Chanovského hřebene, z něhož je možné pozorovat celé panorama Šumavy, a to od Českého lesa přes střední Šumavu až k Prachaticku a Lipensku.

Rozhledna na vrchu Chlum už nemá daleko k tomu, aby mohla začít sloužit veřejnosti. Tento snímek byl pořízen začátkem září.

Platné jsou nové vyhlášky, týkají se stavebního práva

Nové předpisy týkající se stavebního práva byly vyhlášeny 26. srpna tohoto roku. Jedná se o vyhlášku, která řeší technické požadavky na stavby, a vyhlášku, jež se zabývá obecnými požadavky na využívání území. Oba nové předpisy nabylly účinnosti dnem svého vyhlášení.

Vyhláška o technických požadavcích na stavby odstraňuje z praxe problémy s aplikací prováděcích vyhlášek, které se týkají požární bezpečnosti staveb. Počínaje 26. srpnem je tedy požární bezpečnost staveb posuzována jednotně pouze podle nového předpisu.

Vyhláška o obecných požadavcích na využívání území stanovuje pravidla například pro vymezení ploch a pozemků, určování podmínek jejich využití nebo umístování staveb.

V současné době dokončuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR text takzvané velké novely stavebního zákona, která by měla být předložena ke schválení vládě. Tato novela je velmi rozsáhlá a změny v ní obsažené reagují na problémy s aplikací stavebního zákona zjištěné v praxi.

Krizový rádce

Prasečí chřipka

Prasečí chřipka je vysoce nakažlivé akutní onemocnění dýchacího traktu, které je způsobeno virem chřipky „A“. Dle usnesení WHO je v současné době užíván termín „mexická chřipka“ (podle místa prvního výskytu), resp. „virus Pandemic /H1N1/ 2009“.

Virus se snadno šíří kapénkami, riziko je především při cestování do oblastí s již potvrzeným vyšším výskytem. Infekce se v žádném případě nepřenáší konzumací vepřového masa a produktů (virus je usmrcen při běžném způsobu vaření při teplotě 70 °C). Inkubační doba je cca sedm dní.

Příznaky onemocnění jsou podobné symptomům „normální“ sezónní chřipky – rychlý nástup obtíží, vysoká teplota, zimnice, bolest hlavy a svalů, bolest v krku, kašel, potíže s dýcháním, extrémní únava, případně i zvracení nebo průjem. V případě jejich výskytu nechoďte mezi lidi a navštivte co nejdříve svého lékaře. Pokud přijedíte z rizikových oblastí a máte příznaky uvedené výše nebo se objeví do sedmi dnů po vašem příjezdu či jste se dokonce setkali s nakaženou osobou a průběh vašeho onemocnění je těžšího rázu, kontaktujte přímo infekční kliniku FN Plzeň-Bory (tel. 377 402 657).

Protiepidemická opatření zabraňující šíření infekce jsou následující:

- Vyhněte se kontaktům s nemocnými lidmi.
- Myjte si často ruce mýdlem pod teplou tekoucí vodou.
- Nepůjčujte osobní věci včetně mobilních telefonů, sklenic, příborů apod.
- V případě potvrzení epidemie se již nezdravte podáváním ruky a líbáním.
- Snažte se zůstat v obecně dobrém zdravotním stavu (dostatek spánku, fyzická aktivita, správná výživa).

Aktuální informace o situaci naleznete na internetových stránkách www.mzcr.cz nebo www.khsplzen.cz (Krajská hygienická stanice v Plzni, khs.plz@khsplzen.cz, telefonní č. 377 155 207 nebo 208).

MUDr. Pavel Hrdlička, ZZSPK
MUDr. Přemysl Tomašuk, KHS

Výstava v paláci připomíná krajinné klenoty

Zapomenuté klenoty v krajině – stezky pokory a naděje. Tak se jmenuje výstava, která se v těchto dnech koná v Galerii Ministerstva kultury České republiky v pražském Nosticově paláci. Zajímavou expozici připravilo za finanční podpory ministerstva kultury a ve spolupráci s odborníky občanské sdružení Pro Bohemia. Významnou měrou se na jejím vzniku podílel také Plzeňský kraj.

Hlavním cílem výstavy, která potrvá do 30. září, je připomenout veřejnosti krásu drobných památek v krajině a význam aktivit občanských sdružení pro jejich zachování. Sklepní prostory Nosticova paláce nabízejí desítky velkoplošných barevných fotografií české a moravské krajiny, na nichž jsou zachyceny například polní křížky, boží muka či návesní kapličky a zvonice. Výstavu doplňují předměty, které byly původně součástí vybavení drobné sakrální architektury.

Občanské sdružení Pro Bohemia výstavou připomíná výsledky práce spolků, sdružení i jiných samostatně působících občanských iniciativ, které se starají o drobné památky. „Plzeňský kraj zastupují například sdružení Pomozme si sami, Nadační fond Mariánská Týnice či Martinus. Všechna dlouhodobě vykazují významné výsledky v péči o památky,“ konstatuje Irena Bukačová, spoluautorka výstavy a ředitelka Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici.

Sklepní prostory Nosticova paláce dodávají výstavě patřičnou atmosféru. Expozice je přístupná denně kromě pondělí od 10 do 17 hodin.

Foto Václav Podestát

Loutky našly svůj domov

Muzeum loutek, které by se mělo stát chloubou Plzně i celého Plzeňského kraje a velkým lákadlem pro turisty, bylo v uplynulých dnech slavnostně otevřeno ve zrekonstruovaném historickém domě na náměstí Republiky. „Mělo by být živým prostorem, kde se návštěvníci seznámí s historií i současností loutkářství. Mohou se těšit na moderní, interaktivní a hravé expozice, připravena je například také malá divadelní scéna či stylová kavárna inspirovaná bytem Josefa Skupy,“ říká Vladimír Líbal, vedoucí Oddělení kultury Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Vybudování muzea stálo zhruba 85 milionů korun. Více než tři čtvrtiny této částky putovaly na rekonstrukci objektu číslo popisné 23, zbytek na přípravu expozic. Investici uhradilo ze svého rozpočtu Město Plzeň. Muzeum loutek bude provozováno Západočeským muzeem v Plzni, příspěvkovou organizací Plzeňského kraje. „Předpokládáme,

že náklady na provoz se budou pohybovat kolem tří milionů korun ročně. Hrazeny budou z krajského rozpočtu,“ konstatuje Vladimír Líbal.

První myšlenka na vybudování Muzea loutek se v Plzni objevila před více než čtyřiceti lety. Záměr byl však definitivně schválen až v roce 2006. „Plzeň je rozsahem své loutkářské historie zcela výjimečná. Město je spojené s tak významnými umělci, jako byli Josef Skupa či Jiří Trnka, působí v něm několik souborů v čele se známým Divadlem Alfa, ve zdejších muzejních i soukromých sbírkách se nacházejí stovky loutek těžko změřitelné historické hodnoty. Není v naší republice město, které by si Muzeum loutek zasloužilo více,“ míní Václav Koubík, radní Plzeňského kraje pro oblasti kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Muzeum loutek je zatím zkušebně otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

Obrazy jsou zpět v muzeu

Soubor deseti barokních obrazů, který v uplynulých měsících důkladně zrestaurovali odborníci z pražského Ateliéru Fiala, je již zpátky v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech. „Ještě letos jej bude následovat soubor barokních kněžských oděvů, takzvaných kasulí. V příštím roce by měla být dokončena obnova deseti starých knižních tisků,“ vypočítává ředitelka instituce Miroslava Šandová. „Všechny vzácné zrenovované předměty představíme veřejnosti najednou, a to v rámci výstavy k příležitosti 105. výročí založení muzea. Vernisáž jsme naplánovali na 24. září 2010,“ dodává.

„Restaaurační práce budou stát celkem více než 600 tisíc korun. Plzeňský kraj, který je zřizovatelem muzea, získal na všechny tři akce grant z prostředků EEA (European Economic Area), které jsou známější jako Norské fondy. Tři státy, Norsko, Lichtenštejnsko a Island, jejich prostřednictvím pomáhají zejména novým členům Evropské unie s realizací veřejně prospěšných projektů, jež souvisejí s památkami, kulturou, zdravotnictvím a informačními technologiemi,“ konstatuje Václav Koubík, radní Plzeňského kraje pro oblasti kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Obnova souboru rokycanských barokních obrazů byla velice náročná. „Proces se skládá z celé řady kroků. Jedná se například o lokální i celoploš-

né zpevnění malby, mechanické očištění, vytmelení defektů, vytvoření lakové mezivrstvy či vypnutí na nový spodní rám,“ popisuje Miroslava Šandová. Spolu s obrazy obdrželo muzeum podrobnou restaurátorskou zprávu.

Rokycanské muzeum má ve svých fondech více než čtyři tisíce obrazů. Nejstarší část této kolekce se dostala do sbírek při založení instituce. Mnohá z děl jsou poznamenána zubem času a nevhodným uložením a zacházením z doby, než doputovala do muzea. Plátna jsou zpuchřelá, potrhána a malba poškozovaná. „I přes naši velkou snahu postupuje obnova velmi zvolna. V depozitáři se skrývá mnoho cenných obrazů, které zatím nikdy nebyly veřejnosti představeny,“ uzavírá ředitelka.

Zrestaurovaný barokní obraz Svateho Antonína Paduánského přebírá z rukou Davida Fialy, majitele pražského Ateliéru Fiala, vedoucí oddělení historie rokycanského muzea Jan Lehner (vlevo).

Kůrovec decimuje lesy v kraji

Výskyt lýkožrouta smrkového neboli kůrovce je v Plzeňském kraji alarmující. V České republice už je na tom hůře pouze Moravskoslezský kraj. Za současnou kritickou situaci může kromě přírodních faktorů také liknavý přístup některých soukromých vlastníků lesů a postoj vedení Národního parku Šumava. Vyplývá to z aktuální zprávy dvanáctičlenné nezávislé expertní komise, kterou společně ustavili hejtmanka Plzeňského kraje Milada Emmerová a hejtmán Jihočeského kraje Jiří Zimola.

Za rozšířením kůrovce stojí v první řadě ničivé orkány, které se přes Plzeňský kraj přehnalý v letech 2007 a 2008. Dohromady poškodily více než 2,2 milionu m³ dřevní hmoty. Řáděním živlů byly poškozeny především starší smrkové porosty. Vývoji kůrovce tehdy nahrálo také velice teplé a suché počasí, které pokračuje i v letošním roce. Na invazi lýkožrouta se však velkou měrou podílí také někteří vlastníci lesů. „Všichni jsou ze zákona povinni provádět preventivní opatření, aby se zabránilo přemnožení škodlivých organismů v porostech. Při kontrolách v terénu se

však setkáváme s nezodpovědným přístupem některých vlastníků lesů,“ říká člen expertní komise Václav Horáček z Odboru životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje. „Platí, že pokud nedojde k včasnému zpracování kůrovcem decimovaného porostu nebo stromů náchylných k napadení, následně ztráty v lesích narůstají geometrickou řadou.“

Medializovanou problematikou je boj s kůrovcem v Národním parku (NP) Šumava. „Tímto chráněným územím kůrovec doslova hýbe. Napomáhá tomu postoj vedení parku a Ministerstva životního prostředí ČR. V současnosti je v národním parku nastaven režim bezzásahového a zásahového managementu. Způsoby zásahů v zónách jsou sice vypovídající, ale v boji s kůrovcem nedostačující,“ konstatuje Václav Horáček. Expertní komise doporučuje urychlené přehodnocení postupů v Národním parku Šumava tak, aby byly porosty, které jsou lesem zvláštního určení, považovány za národní bohatství. Okamžitý zásah člověka proti kůrovci v NP je podle komise nezbytný.

Rorýse ničí zateplování budov

Populaci rorýse obecného, která hnízdí téměř výhradně ve vyšších městských stavbách, decimuje současné masové zateplování starších panelových domů. „Plošné pokrývání pláštů budov stavebním polystyrenem je velmi rychlé a efektivní, ale ve škvírách, mezerách a prasklinách je každoročně pohřbeno velké množství snůšek rorýsích vajec a mláďat,“ konstatuje Jiří Vlček z Odboru životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Rorýs obecný patří k zvláště chráněným ohroženým živočichům, jejichž ochranu zajišťuje podle zákona právě krajský úřad. Pracovníci odboru životního prostředí tedy před časem rozběhli akci na záchranu tohoto velmi zajímavého druhu ptáka. „Kontaktovali jsme všechny stavební úřady, které vydávají příslušná stavební povolení, a požádali je o spolupráci. Ta spočívá v tom, že bez našeho vyjádření by investor neměl získat stavební povolení a zahájit práce,“ vysvětluje Jiří Vlček. Pracovníci odboru životního prostředí posuzují každý případ jednotlivě a co nejrychleji, aby se zateplování domů zbytečně nezdržovalo. Vycházejí přitom z výsledků detailního monitoringu hnízdišť rorýsů. V případech, kdy je to možné a účelné, musejí být na domech ponechány volné hnízdní otvory, které jsou osazeny zdrsňelými plastovými trubkami. Tam, kde to možné není, přicházejí na řadu typizované budky, kte-

Rorýs obecný je vynikající letec. Dokáže za letu spát, pářit se a ve vzduchu strávit většinu svého života.

Foto Jaroslav Vogeltanz

ré jsou nenápadně umísťovány přímo do zateplení.

V letošním roce již bylo upraveno mnoho hnízdních otvorů a instalováno několik desítek budek na výškových budovách především v Plzni, Tachově a Rokycanech. „Zatím není jisté, kolik rorýsů v nich zahnízdí, ale jisté je, že pouze formální kroky ještě žádný živočišný druh před vymizením neochránily,“ podotýká Jiří Vlček.

Rorýs obecný je rozšířen v široké oblasti od Evropy až po jezero Bajkal a Mongolsko. Kdysi hnízdil ve skalách či dutých stromech, lidské stavby začal využívat zhruba před sto lety. Je to tažný pták, který zimuje až na jihu od rovníku v Africe. Na zimoviště od nás odlétá již v srpnu, v dubnu se vrací. Více informací o ochraně rorýsů najdete na www.rorysi.cz nebo www.birdlife.cz.

CITES dává jasná pravidla

CITES je zkratka odvozená od anglického názvu pro Úmluvu o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Ty se v Evropské unii dělí podle stupně ohrožení do kategorií A-D. „V posledních letech velmi vzrostla obliba vlastnit druhy CITES. Při jejich pořízování je však důležité dbát na to, aby byla zajištěna potřebná dokumentace,“ upozorňuje Marie Boušová z Odboru životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Držitelé většiny druhů CITES kategorie A a B musejí exemplář zaregistrovat. To provádějí odbory životního prostředí krajských úřadů, správy chráněných krajinných oblastí a národních parků. „Držitel je povinen nahlásit vlastnictví exempláře a všechny případné změny, tedy například jeho ztrátu či uhynutí, nejdéle do 15 dnů. Registrační listy jsou platné pouze na území ČR,“ podotýká Marie Boušová.

Každý exemplář musí být nezaměnitelně označen, a to buď uzavřeným celistvým kroužkem, nebo mikročipem. U některých jedinců je pro identifikaci akceptována fotografie, na které musejí být ostře zobrazeny rozlišovací znaky daného druhu. Například u některých želv je to plastron, tedy spodní část krunýře. Při fotografování by mělo být vedle umístěno měřítko, ze kterého je možné odečíst rozměry jedince.

Pokud chce majitel prodat exemplář kategorie A, musí požádat registrační úřad o udělení výjimky ze zákazu obchodních činností, takzvaný žlutý certifikát. Jestliže kupujete jedince vedeného v příloze A, tento certifikát byste měli od původního majitele dostat. Výjimka je platná pro obchodování na území EU. Jinak je nutné dovozní a vývozní povolení, které v ČR vydává ministerstvo životního prostředí. Více o CITES naleznete na <http://www.cizp.cz/>.

Žáci získali moderní zázemí

Nejmodernější domov mládeže v Plzeňském kraji byl těsně před začátkem školního roku slavnostně otevřen v Kralovicích na severním Plzeňsku. Objekt s 55 lůžky slouží potřebám žáků tamní střední školy, která nabízí maturitní obor sociální práce a učební obory automechanik a opravář zemědělských strojů.

Stavba domova mládeže začala loni v dubnu a stála zhruba 27 milionů korun. Investici uhradil ze svého rozpočtu Plzeňský kraj. Studenti mají na pokojích například televizi a bezdrátový internet. „Všichni zde najdou moderní zázemí. Věřím, že se jim prostředí bude líbit a přispěje k dobrým studijním výsledkům,“ uvedl při slavnostním otevření Jiří Struček, radní Plzeňského kraje pro oblasti školství, mládeže a sportu. Nový domov mládeže je přímo propojen s hlavním objektem školy, a to v přízemí a půdní vestavbě, která má 35 lůžek a také slouží k ubytování studentů.

Střední školu Kralovice letos navštěvuje 265 žáků. Zhruba třetina z nich pochází z jiného než Plzeňského kraje. Jedná se především o studenty s trvalým bydlištěm v Ústeckém, Středočeském a Karlovarském kraji. „Na jednu třídu připadá v průměru 29,5 žáka, což je téměř stoprocentní obsazenost. Je to i díky tomu, že děláme po celý rok poměrně masivní nábor,“ konstatoval ředitel školy Ervín Dux.

Takto vypadá nový domov mládeže, který vyrostl na náměstí Osvobození v Kralovicích.

Kraj rozděljuje peníze z fondu

Částkou zhruba 554 milionů korun podpoří Evropský sociální fond prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost rozvoj školství v Plzeňském kraji. V současné době už běží čtyři globální granty.

Tři z nich jsou rozprostřeny do let 2008 až 2012. Jedná se o zkvalitňování vzdělávání na základních a středních školách (210 milionů korun), podporu rovných příležitostí dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (76 milionů) a další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení (95 milionů). Čtvrtý globální grant se zabývá podporou rozvoje dalšího vzdělávání lidí mimo školy a školská zařízení. V letech 2009 až 2015 by měl do regionu přinést zhruba 173 milionů korun.

Za realizaci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost odpovídá Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje. První kolo výzev do tří globálních grantů bylo vyhlášeno v červnu 2008. Žadatelé v něm předložili celkem 114 projektů. Zastupitelstvo Plzeňského kraje schválilo finanční podporu pro 29 nejvyšších v celkové výši zhruba 155 milionů korun. V druhém kole

výzev, které bylo vyhlášeno v polovině letošního května, kraj přijal celkem 120 projektů. Jejich vyhodnocení by mělo být ukončeno v prosinci tohoto roku.

Vyhlášena byla už i výzva k podávání projektů do čtvrtého globálního grantu na podporu rozvoje dalšího vzdělávání lidí mimo školy a školská zařízení, a to letošního 10. srpna. Úspěšní žadatelé budou známi pravděpodobně během března příštího roku.

Plzeňský kraj se snaží žadatelům usnadnit zpracování podkladů. Proto jako jediný v České republice vypsál veřejnou zakázku na zpracovatele modelových projektů, které mohou žadatelé využít jako vzor pro zpracování vlastních žádostí. „Zvítězila Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, která připravila deset modelových projektů. Ty představují pro žadatele zásadní metodickou pomoc,“ podotýká Jiří Struček, radní Plzeňského kraje pro oblasti školství, mládeže a sportu. „Vzhledem k tomu, že zpracování projektů je někdy opravdu obtížné, organizujeme semináře pro pracovníky škol a školských zařízení, kteří se tímto úkolem zabývají. První akce tohoto charakteru se uskutečnily letos v červenci,“ uzavírá Jiří Struček.

Zájem o technické obory klesá, přichystán je motivační program

Mezi žáky základních škol neustále klesá zájem o studium na technicky orientovaných středních odborných školách. Situace začíná být kritická především ve strojařských a stavebních oborech, trh práce je přitom hladový po kvalifikovaných silách. Plzeňský kraj proto vyhlásil dotační program nazvaný „Motivace pro technické vzdělávání mládeže Plzeňského kraje v roce 2009“ a ve svém rozpočtu pro něj vyčlenil milion korun.

Dotaci mohou získat všechny střední odborné školy, které jsou zřizovány Plzeňským krajem. Příjem žádostí končí v těchto dnech. O tom, které školy předložily vhodné projekty a dostanou finanční podporu, by mělo být rozhodnuto v průběhu října. „Cíl programu je jasný, zvýšit motivaci žáků základních škol ke studiu technických oborů. Střední odborné školy se o to mohou snažit několika způsoby, vždy se ovšem musí jednat o aktivní a produktivní práci žáků. Za zkoušku určitě stojí například organizování pravidelných setkání v dílnách pro praktický výcvik, kde by si žáci základních škol mohli na vlastní kůži vyzkoušet, co který obor obnáší a v čem je zajímavý,“ říká Ladislav

Vítek, vedoucí Oddělení organizace školství Krajského úřadu Plzeňského kraje. Jak dodává, v této problematice je velmi důležitý také aktivní přístup rodičů. „Bylo by dobré, kdyby se všichni o budoucnost svých potomků zajímali kontinuálně a nenechávali svůj kontakt se středními odbornými školami až na poslední chvíli.“

Plzeňský kraj kopíruje celorepublikový trend. Pokles počtu žáků postupně přechází ze základních na střední školy. Touto situací jsou nejméně poznamenána gymnázia a některé střední odborné školy s maturitními obory, například obchodní akademie, sociální péče, hotelnictví. Největší problémy se projevují u středních odborných škol, které mají ve své vzdělávací nabídce obory ukončené výučním listem.

Hořká realita našeho školství

Nový školní rok je zde a učitelé se opět snaží vzdělávat a vychovávat své svěřence. Poslání je to obtížné. Práci jim komplikují nástrahy dnešní doby, kterým mládež tak snadno podléhá, například televize, počítač nebo internet. Vážně i spolupráce s rodiči, kteří se stále častěji řídí široce zakořeněnou myšlenkou: „Milá školo, tady máš našeho malého génia, postarej se“. Pod tímto přístupem jsou nezdárka podepsány některé negativní sociologické jevy, například vysoký počet rozvedených manželství nebo ekonomický propad některých rodin. Mládež vzešlá z dysfunkčního rodinného zázemí se stává mnohem častěji obětí sociálního vyloučení, šikany, snáze podléhá pokušení kriminality, alkoholu či drog. Škola má v tomto případě pouze minimální možnost zasáhnout.

Naše školství prochází reformními procesy. Základní školy budou již tře-

tím rokem fungovat podle individuálních vzdělávacích plánů. Oblast středního školství do této fáze reformy právě vstupuje a bude muset současně své plány synchronizovat s projektem státních maturit. Po vlastních zkušenostech z příprav a realizace nových učebních plánů si nejsem jistý, zda záměry naplní očekávání a dojde alespoň k zastavení alarmujícího jevu českého školství, a tím je, dovolte mi ten výraz, hloupnutí našich žáků a studentů. Nejen odborná veřejnost se dnes dozvídá z pravidelných průzkumů, které srovnávají výsledky jednotlivých členských zemí EU, že úroveň našich školáků i absolventů středních škol setrvale klesá. Jak je to možné, když školy dostávají značné finanční prostředky na modernizaci výuky a další vybavení? Vznikají například učebny zařízené špičkovou výpočetní a multimediální technikou. S elektronizací škol však automaticky vzrůstá nebezpečný trend, raději si informaci umět vyhledat, než se ji naučit.

Od zaměstnanců ve školství se očekává plně nasazení při výuce a maximální snaha o motivaci svěřenců. Jak a čím jsou ale motivováni učitelé? Projevuje se to snad tím, že nastupující mladý učitel dostane necelých 15 tisíc korun hrubého? Nelze se potom divit, že máme přestárlé pedagogické sbory. Je zřejmé, že platy ve školství nikdy nebudou svojí výší konkurovat příjmům právníků. Přesto bychom měli přemýšlet a snažit se předejít situaci, kterou nyní řeší v Německu, kde chybí 40 tisíc kvalifikovaných pedagogů.

Svoji úvahu bych měl zakončit nějakým optimistickým zvoláním, ale zkuste to, když je vám hořko. Nezbývá než doufat, že se najdou odhodlaní politici, kteří o problémech školství dokážou nejen mluvit, ale i konat v jeho prospěch. Dobře fungující školský systém je pro nás všechny důležitý, být si to možná ne každý uvědomuje.

Ing. Václav Štekl,

učitel ZŠ a člen Výboru pro vzdělání, výchovu a zaměstnanost ZPK

Proč nemocnice za každým rohem?

V předvolebním čase se téma zdravotnictví opět stává, stejně jako před každými volbami, bumerangem, se kterým tu a tam metají všechny politické strany. Každý, kdo se poctivě zamyslí nad některými nápady, musí mít oprávněnou obavu, že nebezpečná zbraň se nakonec vrátí na hlavy pacientů. Stejně jako na nich přistál chaos a zmatky s vrácením poplatků.

Podobným „krásným“ předvolebním tématem je otázka financování a péče o nemocnice. Nechci na tomto místě polemizovat o tom, jaké byly či jsou dluhy krajských nemocnic. Kraj je přebíral od státu ve stavu, který byl více než neutěšený a část zadlužení se podařilo bývalému vedení, přes mnohamilionové investice právě do nemocnic, snížit. To je neoddiskutovatelná skutečnost. Mnohem více mě zaráží slova o zdravotnictví zdarma, jako bychom každý z nás povinně neplatili zdravotní pojištění. Určitě se dobře poslouchá, jak v každém okresním městě bude stát

krásný špitál se špičkovým vybavením a týmem skvělých odborníků. Bylo by to určitě nádherné. Pojdme si konečně napříč politickým spektrem přiznat – prostě na to v systému nejsou peníze a navíc je to naprosto neefektivní. Pojdme přestat slibovat nereálné a na rovinu říci, že stejně jako si každý obchodník (a rozhodně si nepletu zdravotnictví s obchodem) musí spočítat, jak daleko postaví svůj obchod vedle toho prosperujícího, musí tak rozhodovat i politici.

Názor představitele opozice

Kousek za dnes už neexistujícími hranicemi s dráty v tom mají jasno. Špičková pracoviště rozhodně nemají v každé nemocnici, na operačních sálech se tady pracuje 24 hodin denně, prostě proto, že špičkové vybavení je drahé a musí být využité. A totéž, nikoliv na druhém místě, se týká vysoce kvalifikovaného personálu. Lékařů a zdravotníků je prostě jen určitý počet.

I historické dělení na okresy je v nás hluboce zakořeněné a volič tak rád sly-

ší, že v jeho „okresním“ městě bude ta nejlepší nemocnice. Může být, ale je to ještě dražší. Klatovy si jistě novou nemocnici zaslouží, ale snažme se ji nepředražovat a myslíme na to, že až se postaví, musí se také provozovat. Stejně jako s nekonečným připomínáním Plánské nemocnice. U jejího konce byla sociálně demokratická vláda, ale to podstatné je, že dvanáct kilometrů od Plané v Mariánských Lázních stojí další špitál. Pravda, je v jiném okrese, ale to už jsem u zmíněných historických sekvencí. A nezapomínejme, že máme dobře fungující fakultní nemocnici, ale i nemocnice další. Nehoňme kvantitu, zůstaňme u kvality.

Jenže volič rád slyší na zdravotnické poplatky a stejně líbivě zní, jak špičková pracoviště budou za každým rohem. Dokud všichni nepochopíme, že i ve zdravotnictví platí pravidla efektivity, budeme žít v bludu. V bludu těch, kteří to před volbami slibují, ale nebudou moci splnit. Zaplatí to volič a jemu na hlavě přistane zmíněný bumerang. A bude to bolet.

Mgr. Ing. Pavel Karpíšek,

člen Zastupitelstva PK

Reakce Milady Emmerové, hejtmanky Plzeňského kraje: Situace v našem kraji neodpovídá ani nadpisu článku.

Jsme totiž jediným krajem, který má ze sedmi okresů zajištěnou lůžkovou péči pouze v pěti z nich. V naší koncepci směřujeme k poskytování zdravotní péče podle charakteru onemocnění. Základní a méně náročnou péči by měly zajišťovat okresní nemocnice, těžší a komplikovaná onemocnění by mělo mít na starost největší zařízení kraje, fakultní nemocnice. Je třeba rozeznat rozdíl mezi pojmy „zdarma“ a „bezplatně“. Pokud to někdo zaměňuje nevědomky, pak se jedná o neznalost. Pokud to však zaměňuje záměrně, pak jde o manipulaci s občany.

Za Jiřím Samkem

Od nečekaného odchodu Jiřího Samka uplynulo sice již několik dnů, ale stále je to pro mne zpráva neuvěřitelná. Moje vzpomínka na něho je spojena s vědomím, že Jirka Samek pomohl vždy, kdykoliv jsem jej požádala. Stal se též spoluzakladatelem občanského sdružení Soužití 2001, které všemi možnými způsoby propaguje mezigenerační toleranci, solidaritu, spolupráci. Chystané výstavy výtvarných prací několika generací se tedy Jirka nedožil. Určitě by měl velkou radost, že se zase podařilo něco uskutečnit ve spolupráci s dobrými lidmi. Vždyť on sám byl příkladem nejen vynikajícího umělce, ale také dobrého člověka.

Čest jeho památce!

*Jménem představitelů
Plzeňského kraje kondoluje
jeho blízkým
Milada Emmerová.*

Galerie získává novou tvář

Novou tvář získává v těchto dnech Západočeská galerie v Plzni. Podle návrhů významného českého architekta Romana Kouckého se zčásti modernizují Masné krámy a podstatně výstavní síň 13. „Vestavěná kontinuální černá stěna tu vytvoří kabinetní prostor vhodný pro komorní výstavy,“ vysvětluje ředitel Západočeské galerie v Plzni Roman Musil. Veřejnosti se galerie v novém představí poprvé 8. října.

Modernizace Západočeské galerie v Plzni běží naplno. Na úpravě osobně dohlíží ředitel instituce Roman Musil.

Kraj pomohl festivalu

Dny české kultury v Rumunsku, které se konaly 15. a 16. srpna v tamní české vesnici Svatá Helena, podpořil Plzeňský kraj částkou 50 tisíc korun. První den patřil Folklórnímu festivalu Čechů žijících v Rumunsku, druhý den vystoupily bez nároku na honorář známé české kapely v čele se skupinou MIG 21. Akce se zúčastnila i delegace Plzeňského kraje.

Vesnice Svatá Helena se nachází v rumunském Banátu. V okolí je ještě pět vesnic (Gerník, Bígr, Rovensko, Eibentál a Šumice), které v 19. století založili a dodnes obývají Češi. „V budoucnu chceme přispívat i většími částkami,

kteří pomohou přímo lidem žijícím v českých vesnicích Banátu,“ uvedl člen delegace Plzeňského kraje Ivo Grüner, náměstek hejtmanky pro regionální rozvoj a fondy EU.

Užitečné internetové odkazy www.zelenausporam.cz

V dalším pokračování naší pravidelné rubriky se podíváme na internetové stránky www.zelenausporam.cz, které provozuje Státní fond životního prostředí. Dočtete se na nich především o dotacích, jež jsou určeny na úsporu energie a obnovitelné zdroje v rodinných a bytových domech.

Pravděpodobně jste na informace o tomto dotačním programu již narazili. Pokud jste se v poslední době zamýšleli nad investicí do zateplení vašeho domu, nové fasády, případně solárního ohřevu vody, jsou stránky určené právě pro vás. V poslední době jste možná zaregistrovali, že byl tento dotační program zjednodušen. Původní relativně přísné podmínky pro získání dotace byly zmíněny, a tak již nyní nemusíte realizovat současně hned tři opatření na úsporu energie, ale stačí pouze jedno. Zda je to nyní skutečně jednoduché, posudte sami.

Co najdete na úvodní stránce? To nejpodstatnější, tedy na co, kdo, kde a jak může žádat. Dále jsou zde ke stažení potřebné formuláře. Nemusíte tedy nikam chodit a žádost můžete vyplnit, pokud to zvládnete, v pohodlí domova. Naleznete zde také seznam odborných dodavatelů (SOD). Jedná se o firmy, které prošly registrací a splnily stanovené podmínky Státního fondu životního prostředí. Pouze u nich je tedy možné objednávat práce, na které budete chtít dotační příspěvek. Jinak řečeno, pokud potřebujete podporu státu, nemůžete se domluvit s kamarádem zedníkem Frantou, že vám zateplí dům a udělá novou fasádu. To by se Franta musel stát členem SOD. Kdyby o to

měl zájem, návod, jak to udělat, najde rovněž na úvodní stránce pod odkazem „SOD“ a dále „Informace o registraci“ v „Příručce pro dodavatele a výrobce“.

Ale zpátky k žadateli o dotaci. Pokud si při vyplnění formulářů nebudete vědět rady, použijte odkaz v levém menu na úvodní stránce „Kdo mi poradí“. Pokud řešíte, jaké materiály a technologie chcete použít, nezapomeňte na to, že musejí být také certifikované a uvedené v seznamu výrobků a technologií (SVT). Odkaz na něj najdete hned na úvodní stránce a dá se v něm snadno vyhledávat.

Poslední věc, na kterou vás upozorním, je kalkulačka, díky níž se dozvíte, zda topíte hospodárně. Najdete ji v levém menu na úvodní stránce pod názvem „Kalkulačky“. Zde se po zadání základních informací o domě či bytě dozvíte, kolik produkuje emisí CO₂ a nakolik vytápíte hospodárně.

Pokud se chystáte na získání dotace, přeji vám, aby celý proces provázelo co nejméně starostí. Alespoň trochu by vám od nich mohly pomoci i výše popsané internetové stránky.

*Ing. Václav Koudele,
vedoucí Odboru informatiky
Krajského úřadu Plzeňského kraje*

Analogové vysílání střídá digitální éra

Pokročilé technologie přinášejí nové možnosti. Analogové televizní vysílání končí, již 1. října bude v Plzeňském kraji nahrazeno digitálním, které můžeme přijímat několika způsoby:

- Pozemní vysílání (DVB-T = Digital Video Broadcasting – Terrestrial) je šířeno pozemními vysíláči a přijímá se stejnými typy antén, jako analogové vysílání.
- Satelitní vysílání (DVB-S = Digital Video Broadcasting – Satellite) je šířeno satelity (družicemi) a přijímá se parabolickými anténami.
- Kabelové vysílání (DVB-C = Digital Video Broadcasting – Cable) je šířeno kabelovými televizními rozvody.
- Vysílání pro mobilní telefony a PDA (DVB-H = Digital Video Broadcasting – Handhelds) je šířeno pozemními vysíláči pro mobilní telefony.
- IPTV (Internet Protocol Television) je šířeno přes pevnou telefonickou linku.

V tomto článku se budeme věnovat pouze pozemnímu digitálnímu vysílání, protože 1. října už nebudou analogově vysílat hlavní vysíláče pro příjem televizního signálu v kraji, tj. Krašov, Krkavec, Vraní vrch u Domažlic a Dyleň. Níže jsou odpovědi na nejčastější otázky, které se týkají přechodu z analogového na digitální vysílání.

Proč se přechází na digitální vysílání?

Analogové vysílání se už nemůže dále rozvíjet. Nové televizní stanice by nebylo možné pozemním analogovým způsobem šířit, protože kmitočtové spektrum je vyčerpáno. Na jednom kmitočtu lze totiž analogově přenést jen jeden program.

Digitální vysílání naproti tomu umožňuje přenášet na jednom kmitočtu několik televizních a zároveň rozhlasových stanic.

Jaké jsou výhody digitálního vysílání?

Digitální vysílání umožňuje vysílat větší počet televizních stanic v mnohem vyšší kvalitě, než umožňuje vysílání analogové. Kromě toho nabízí další doplňkové služby jako je např. elektronický programový průvodce (EPG), superteletext, TV mail, hry nebo interaktivní služby. Výhodou pozemního digitálního vysílání oproti ostatním formám digitálního vysílání je to, že za příjem se nic neplatí.

Jaké jsou nevýhody digitálního vysílání?

Pokud je signál digitálního vysílání slabý nebo narušený (třeba zesilovačem), obraz „kostičkuje“, vypadává nebo nelze přijímat vůbec. Všeobecně se dá říci, že obraz máme výborný nebo žádný.

Jak u nás digitalizace probíhá?

Přechod z analogového na digitální vysílání probíhá v České republice po jednotlivých územních oblastech. Před vypnutím analogového vysílání vždy po určitou dobu běží oba způsoby vysílání současně. Plzeňský kraj je po Praze první velkou oblastí, kde končí analogové vysílání, a to k 30. 9. 2009.

Jak lze digitální vysílání přijímat?

Přijem digitálního vysílání umožňuje každá širokopásmová anténa pro pásmo UHF, což je většina antén dosud používaných pro příjem analogového

vysílání. V místech s přímým výhledem na vysílač postačí i pokojová anténa. Nejen anténa, ale i kvalitní anténní přívod jsou základem pro dobrý příjem.

Za nevyhovující lze považovat antény pro příjem ve VHF pásmu (antény s výrazně delšími prvky), antény se zesilovači (ty zesilují nejen přijímaný signál) i některé antény, které výrobci označují za „speciální pro digitální vysílání“.

Vysílač Krašov patří k těm, které budou od 1. října šířit pouze digitální televizní signál.

Lze digitální vysílání přijímat i společnými televizními anténami (STA)?

Společné televizní antény je třeba ve většině případů pro příjem digitální televize upravit, nejlépe kanálovými vložkami pro konkrétní vysílací kanály digitálních sítí v dané lokalitě. Určitě se o to nesnažte sami, kontaktujte odbornou firmu.

Lze digitální vysílání přijímat i v místech, kde není přímý výhled na vysílač?

Šíření digitálního vysílání má velice dobré vlastnosti. Dobrého příjmu můžete dosáhnout i z odraženého signálu. Tento způsob lze použít zejména v údolích či jiných místech signálového stínu nebo v hustě obydlených oblastech.

Jaké zařízení je třeba pro příjem digitálního vysílání?

Televizor se zabudovaným digitálním tunerem – umožňuje přijímat digitální televizní vysílání bez dalších přístrojů a zařízení. Set-top-box – přijímač televizního vysílání, který umožňuje příjem digitálního televizního signálu. Je třeba ho propojit s televizorem nebo monitorem.

Jaké vlastnosti by měl mít set-top-box?

Set-top-box musí vyhovovat evropskému standardu dle ČSN EN 62216-1. Kromě českého menu by měl umět správně zobrazovat českou diakritiku, teletext a mít možnost aktualizovat ovládací firmware (software). Pro připojení k dalšímu zařízení (TV, rekordér) bývá standardně vybaven zásuvkou SCART a CINCH, modernější přístroje pak výstupem HDMI a USB portem. Nemá-li televizor žádnou z těchto zásuvek, je třeba pořídit set-top-box s RF modulátorem, který převádí digitální signál na analogový.

Co je to multiplex?

Multiplex je soubor datových toků jednotlivých televizních a rozhlasových stanic, který je vysílán na jedné frekvenci.

Kolik a jaké televizní stanice lze v současné době v Plzeňském kraji digitálně přijímat?

V Plzeňském kraji lze v současné době digitálně přijímat 11 českých a 12 německých televizních stanic. České televizní stanice z vysílačů Krašov a Domažlice-Vraní vrch: ČT1, ČT2, ČT4-sport, ČT24, Nova, Nova CINEMA, Prima, COOL, Barrandov TV. Z Krašova také Z1 a PublicTV. Německé televizní stanice z vysílače Hoher Bogen: ARD DasErste, Eins Plus, ZDF, ZDFinfo, ZDFdoku, Bayerisches Fernsehen, BR-alpha, Ki.Ka, Phoenix, 3sat, Arte, SWR Fernsehen.

Lze digitálně přijímat i rozhlasové stanice?

Kromě televizního programu lze přijímat i české rozhlasové stanice: ČRo1 Radiožurnál, ČRo2 Praha, ČRo3 Vltava, ČRo4 RadioWave, ČRo6, ČRo Leonardo, ČRo D-dur, Radio Proglas.

Více informací najdete na adrese www.plzensky-kraj.cz nebo na digitalne.tv.

PŘEHLED VYBRANÝCH KULTURNÍCH AKCÍ

Zámek Nebílovy 27. 9. 2009	Slavnosti jablek Nebílovy	www.zamek-nebilovy.cz
Zámek Kozel 27. 9. 2009 do 31. 10. 2009	Koncert bratrů Ebenových – od 16 hodin Výstava Jana Kavana – grafika	www.zamek-kozel.cz
Kláster Plasy 1. 10.-4. 10. 2009	Plaský vandrovník – výstava cestovatelských fotografií	www.klaster-plasy.cz
Kláster Kladruby 17. 10. 2009	Klášterní havelské posvícení – od 11 hodin	www.kladruby.euweb.cz
Hrad Švihov 27. 9. 2009 3. 10. 2009	Koncert klarinetového kvarteta – od 14 hodin Švédí na Švihově – šermířské dramatické vystoupení	www.hradsvihov.cz
Hrad Velhartice 27. 9. 2009	Bušková číše (Možná přijde i Karel IV.) – speciální divadelní prohlídka hradu	www.hradvelhartice.cz
Hrad Rabí do 30. 9. 2009	Výstava fotografií Miroslava Zámečnicka „Cesty“	www.rabi.cz
Zámek Manětín do 31. 10. 2009	Výstava Věry Kubík-Kdolské (obrazy) a Zuzany Šimkové (šperky)	www.zamek-manetin.cz

Tipy na výlet

- Noc vědců se uskuteční v pátek 25. září od 16 hodin v plzeňské Techmanii. Cílem akce je bořit mýty o vědcích coby podivných a představit je jako „obyčejné lidi“. Vědci v tento den prezentují veřejnosti svoji práci v netradičním světle a spolu s návštěvníky provádějí zábavné pokusy a pozorování.
- *Václavské řemeslné trhy se konají v sobotu 26. září ve Zbiroze v proluce na Masarykově náměstí. Kromě zajímavých výrobků jsou přichystány atrakce pro děti a huďební vystoupení.*
- Akce nazvaná Svätý Václav ukládá medvědy k zimnímu spánku je připravena v pondělí 28. září v plzeňské ZOO.
- *Již čtvrtý ročník Rodinných sportovních her se bude konat v sobotu 10. října na Velké louce v Plasích. Rodinný tým musí tvořit alespoň jeden dospělý a jedno dítě. Na účastníky čeká plnění úkolů s indiánskou tematikou. Zájemci si budou moci prohlédnout indiánskou vesnici a dozví se řadu zajímavostí ze života amerických indiánů.*

- Oslava keltského nového roku Samhain se uskuteční v sobotu 24. října v Archeoparku Prášíly. Po celý den budou k vidění dobová řemesla, o zasvěcený výklad se postarají průvodci. Výtěžek z akce bude po odečtení nákladů věnován na opravu vyhořelého srubu, který zapálil neznámý pachatel 13. května loňského roku.

NOVINY Plzeňského kraje

Vydává Plzeňský kraj
Škeroupova 18, Plzeň, IČO 70890366
Redakce: Odbor kancelář hejtmanky
– oddělení mediální komunikace
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Telefon: 377 195 231
Distribuce výtisků zdarma
Tiskne NAVA TISK, spol. s r. o.
Náklad 255 000 výtisků
Registrováno pod číslem MK ČRE 14873
Neoznačené články jsou redakčními materiály

Pohled do budoucna připomene výročí pádu Železné opony

Vernisáž netradiční výstavy nazvané Pohled do budoucna se uskuteční ve čtvrtek 1. října od 18 hodin v Centru Bavaria Bohemia, česko-bavorském kulturním středisku sídlícím v bavorském městě Schönsee. Projekt je příspěvkem k dvacátému výročí listopadové Sametové revoluce a pádu Železné opony.

Centrum Bavaria Bohemia oslovilo více než padesát osobností z Čech a Bavorska, aby vyjádřily svůj názor na to, jak budou vypadat česko-německé vztahy za dvacet let v roce 2029.

Centrum Bavaria Bohemia, Schönsee.

Autoři se ve svých příspěvcích, které si budou moci návštěvníci akce přečíst na výstavních panelech, dotýkají například problematiky srůstání regionů bez hranic, spolupráce v oblastech kulturního života, hospodářství či práce s mládeží. Svým „pohledem do budoucna“ přispěla řada významných osobností Plzeňského kraje, například hejtmanka Milada Emmerová, ředitel Západočeského muzea v Plzni František Frýda, básník a překladatel Josef Hrubý, ředitel Divadla Alfa Tomáš Froyda či plzeňský biskup František Radkovský.

Polovina října bude v Centru Bavaria Bohemia věnována významné literatury. Pozvání přijali dva významní spisovatelé Jiří Gruša a Erich Loest, kteří se ve čtvrtek 15. října od 19.30 hodin prostřednictvím svých děl také vyjádří k listopadovému jubileu.

Centrum Bavaria Bohemia připravuje v souvislosti s výročím Sametové revoluce a pádu Železné opony také další akce. Jejich přehled je dvojazyčně zveřejněn na www.bbku.lt.net.

Síly prověří extrémní závod

Již čtvrtý ročník extrémního štafetového závodu Extreme Challenge 2009 odstartuje 10. října v sušickém areálu Na Fufernách. Účastníci musejí zdolat v náročných podmínkách běh, let na paraglidu, jízdu na biku a kajaku. „Závod Extreme Challenge je tuzemskou obdobou populárního Dolomitenmanna a v Čechách jde o jedinou akci svého druhu,“ říká za organizátory Jan Šmatera ze sušického Loap Offparku.

Závod je určen především pro týmy amatérů i profesionálů. „Každý rok přicházíme s nějakou novinkou. Letos je to speciální kategorie jednotlivců. Je připravena pro ty nejdůležitější, kteří mohou sami absolvovat všechny čtyři disciplíny,“ vysvětluje Jan Šmatera. Stejně jako každý rok účastníky závodu prověří náročná trať. Ve 14 hodin odstartují v Sušici na Fufernách jako první běžci na trasu dlouhou 5,8 kilometru. Musejí zdolat horu Svatobor a převýšení 346 metrů. Na Svatoboru přebírají štafetu paraglidisté, kteří se spustí o 335 metrů níže. Pak přijdou na řadu bikeři. Ty čeká téměř 21 kilometrů dlouhá trať vedoucí v náročném terénu s převýšením 685 metrů. Chybět

nebudou nebezpečné sjezdy, lahůdkou je dvacet metrů dlouhý brod. Divácky velmi atraktivní závěrečnou disciplínou

Součástí závodu Extreme Challenge je jízda na horském kole ve velice náročném terénu.

je 2,8 kilometru dlouhý úsek kajakářů v peřejích řeky Otavy. Kajakáři startují skokem do vody z rampy.

Čtyřčlenné týmy mohou být ryze ženské, mužské, ale i kombinované. Věková hranice pro závodníky je 16 let. Registrace probíhá online na stránkách www.exchallenge.cz nebo až na místě. Startovné činí 150 korun za osobu a 600 korun za tým. „Závodníci i diváci by se neměli nudit ani po ukončení sportovní části akce. Na večer jsou připraveny koncerty a Extreme djs party,“ uvádí Jan Šmatera.

Kladrubský dub může vyhrát

Památný dub u kladrubského kláštera byl vybrán jako jediný z Plzeňského kraje mezi dvanáct republikových finalistů soutěže Strom roku 2009. Vítěze klání, které pořádá Nadace partnerství, určí svými hlasy veřejnost. Pokud tedy chcete pomoci kladrubskému dubu, můžete to učinit posláním SMS zprávy nebo podepsáním archu na jednom z několika stanišť. Hlasování bude ukončeno 10. října.

Kladrubský dub o obvodu kmenu téměř 7,5 metru je součástí naučné stezky a patří mezi nejmohutnější stromy v kraji. „Říká se o něm, že pamatuje obléhání zdejšího kláštera Janem Žižkou a jeho husitským vojskem v roce 1421, ale skutečnost je zřejmě o něco skromnější. Jeho stáří se odhaduje na téměř 500 let, ale i to je úctyhodné,“ říká Jiří

Čechura, který společně s Městským úřadem Kladruhy strom do soutěže přihlásil. „V roce 1843 dub odolal mohutné vichřici, která vyvrátila mnoho podobných jedinců v jeho okolí.“

Jediný zástupce Plzeňského kraje v soutěži dostal přidělené číslo 2. SMS zpráva na jeho podporu má tedy tvar DMS STROM2. Odesílejte ji na číslo 87777. Cena zprávy je 30 korun, výtěžek bude použit na záchranu starých a výsadbu nových stromů v celé ČR. Z jednoho mobilního telefonu můžete odeslat více zpráv.

Jestliže se rozhodnete kladrubský dub podpořit podpisem, archy jsou k dispozici například na recepci Krajského úřadu Plzeňského kraje v plzeňské Škroupově ulici, v kladrubském klášteře a na Městském úřadu Kladruhy.

Foto Jaroslava Jašová

Krajský úřad PK – organizační struktura

Ředitel úřadu:

Mgr. Jiří Leščinský
telefon: 377 195 139
e-mail: jiri.lescinsky@plzensky-kraj.cz

Zástupci ředitele:

Oblast pro samosprávu a služby veřejnosti

Mgr. Bohuslav Borovanský
377 195 230
bohoslav.borovansky@plzensky-kraj.cz

Oblast pro vnitřní správu

Mgr. Václav Váchal
377 195 217
vaclav.vachal@plzensky-kraj.cz

Oblast pro ekonomiku a rozvoj

Ing. Martin Zaoral
377 195 472
martin.zaoral@plzensky-kraj.cz

Vedoucí odborů:

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Ing. Jaroslav Vejprava
377 195 118
jaroslav.vejprava@plzensky-kraj.cz

Odbor ekonomický

Jaroslava Vavříková
377 195 313
jaroslava.vavrikova@plzensky-kraj.cz

Odbor fondů a programů EU

Ing. Jan Příbání
377 195 667
jan.priban@plzensky-kraj.cz

Odbor informatiky

Ing. Václav Koudele
377 195 261
vaclav.koudele@plzensky-kraj.cz

Odbor investic a majetku

Ing. Vladimír Gabriel, MBA
377 195 309
vladimir.gabriel@plzensky-kraj.cz

Odbor kancelář hejtmanů

Mgr. Bohuslav Borovanský
(kontakty viz výše)

Odbor kancelář ředitele

Mgr. Štěpánka Szabó
377 195 137
stepanka.szabo@plzensky-kraj.cz

Odbor kontroly a interního auditu

Mgr. Václav Váchal (kontakty viz výše)

Odbor krizového řízení

Ing. Milan Řihošek
377 195 151
milan.rihosek@plzensky-kraj.cz

Odbor kultury, památkové péče

a cestovního ruchu
Mgr. Vlasta Frouzová
377 195 108
vlasta.frouzova@plzensky-kraj.cz

Odbor právní

JUDr. Blanka Žižková
377 195 204
blanka.zizkova@plzensky-kraj.cz

Odbor regionálního rozvoje

Ing. arch. Miloslav Michalec
377 195 418
miloslav.michalec@plzensky-kraj.cz

Odbor sociálních věcí

Ing. Erika Kunešová
377 195 164
erika.kunesova@plzensky-kraj.cz

Odbor vnitřních věcí a krajský

živnostenský úřad

Ing. Jan Nový
377 195 132
jan.novy@plzensky-kraj.cz

Odbor zdravotnictví

MUDr. Irena Dvořáková, Ph.D.
377 195 475
irena.dvorakova@plzensky-kraj.cz

Odbor školství, mládeže a sportu

JUDr. Jaroslava Havlíčková
377 195 529
jaroslava.havlickova@plzensky-kraj.cz

Odbor životního prostředí

Mgr. Martin Plíhal
377 195 332
martin.plihal@plzensky-kraj.cz

SOUTĚŽ – POZNEJTE NA STARÉ POHLEDNICI

Zkuste poznat na staré pohlednici místo, které můžete navštívit i dnes. Pět čtenářů, kteří zašlou správné odpovědi, odměníme reklamními předměty Plzeňského kraje. Odpovědi zasílejte **do 9. října 2009** s vaší zpáteční adresou na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor kancelář hejtmanky – oddělení mediální komunikace, Škroupova 18, 306 13 Plzeň nebo e-mailem na adresu redakce@plzensky-kraj.cz.

NÁPOVĚDA & TIP NA VÝLET

Na pohlednici je místo, kde stávala původně vodní pila, kterou nechal na soutoku Vydry a Křemelné postavit pražský obchodník Bubeníček. V létě 1867 navštívil místo Bedřich Smetana, který zde zasadil dodnes stojící „Smetanův smrk“. V roce 1912 byla pila přestavěna na vodní elektrárnu. Celé zařízení se zachovalou Francoisovou turbínou je dnes národní technickou památkou. Místo tedy láká příznivce krásné přírody i techniky.

Výherci soutěže

V srpnovém vydání jste v rámci soutěže „Poznejte na staré pohlednici“ měli identifikovat Turnerovu chatu u řeky Vydry. Do redakce přišly stovky správných odpovědí. Vylosovali a odměnili jsme následující výherce:

Milan Chodora – Plzeň

Marie Janotková – Stod

Jaroslav Křivánek – Tachov

Hana Polívková – Kralovice

Zbyněk Šimána – Plzeň

Kraj také v televizi

Zajímavé informace z Plzeňského kraje se nyní dozvíte také v rámci televizního vysílání stanice TV Public. Pravidelný pořad o Plzeňském kraji, který je zaměřen na aktuální dění i představení jednotlivých turisticky atraktivních míst v regionu, začíná každý den v 17.30 hodin. Reprízy jsou na řadě následující den v 00.30 a v 7.30 hodin.

Další informace o dění v našem kraji najdete na www.plzensky-kraj.cz

POMŮCKA: UOE	ZNAČKA KILOPONDU	TYP RUSKÝCH LETADEL	MÍSTO SPOJENÍ LAN	JMÉNO HERECKÝ GEISLEROVÉ	INICIÁLY ZPĚVÁKA STRÍHAVKY	ODBOŘNÍK NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	VERŠE	OBCH. RELI-STRIK ZKR.	4. PLANETA SLUNEČNÍ SOUSTAVY	DOSTAT SE DOVNITŘ VOZEM	INICIÁLY PREZIDENTA NOVOTNEHO	POLYNĚSKÉ OSTROVY	JMÉNO EDISONA	ZNAČKA PASCALU	ČESKOSLO-VENSKÝ ZKR.
VYKONNOST-NÍ STUPĚN V DŽUDU				PLOŠNÁ MÍRA SLOV. EXP. UVER. POJIŠTOVNA			SÍŤ BENZIN. STANIC. PROUTĚNÁ NÁDOBA				SNÍŽENÝ TON A		INIC. SPIS. ČECHOVA HOSPODAR. NOVINY ZKR.		
1. DÍL TAJENKY											SLYŠITELNĚ ČÁST KOSTRY				
	CHLAPECKÉ JMÉNO	OSOBNOSTI OBCHODNÍ ZÁSTUPCE			ZNAČKA PRAČÍHO PRÁSKU PŘEDLOŽKA			REPUBLIKA ZKR.			MÍSTNÍ NĀR. VYBOR ZKR. PODLE TOHO			TRHAT	SRNČÍ HRBET
SÁL					LÁTKA PODOBNÁ SAMETU OBLEKNOUT			SKUPINA ZVĚŘE				ZNAČKA ARKUSU TĚSTO NA VYR. CHLEBA			
OLYMPIJSKÉ HRY ANGL. ZKR.			DRUH BETONU ZVUK TROUBENÍ						PRES VRCHOL ANGLICKÝ				PŘEDLOŽKA LEČKY MN. Č.		
SÍŤ ANGLICKY				PES ANGL. JM. HER. FARRROW				ČAJ NĚMECKY				OBYVATEL BELGIE DRAVY PŤAK			
POVĚDOMÍ					ÚDAJ NA DOPISE	VODNÍ ROSTLINA			KUŘ KNÍŽNĚ ZNAČKA DECIBELU		MŘÍŽKA MELA				
ZNAČKA ASTATU			JIHO-EVROPAŇ ZVUČÍ VLESE				POZVE-DNUTÍ	INIC. HEREC. PATRASOVĚ SPZ USTÍ NAD ORLICÍ			PASTA CIGARETA HOVOR.			ZANĚTY SLOVENSKY	FIALOVÝ DRAHOKAM
	SLEPIČÍ ČITC-SLOVCE	CHEM. ZN. LANTHANU ČESKÝ KASKADĚR		SLECHTIČKÝ PŘÍDOMEK INIC. LITER. VÁCLAVKA			ČÁST CHRUPU		DRAMA KARLA ČAPKA ČIVA			INIC. RUS. PRŮZKA TURGENEVA NEDUVĚRNĚ			
INICIÁLY BASNIKA ERBENA			PERO ZA CO				PŘEDLOŽKA ARMÁDNÍ TĚLOVÝCH. KLUB ZKR.		CHOROBA NALÉVAT				HOVOROVÝ SOUHLAS JEDOVATÝ JEHLIČNAN		
2. DÍL TAJENKY															
PRŮZORY VE STĚNĚ				ZASEVATI				OBYVATEL-KA IRSKA SLOVENSKY				JMÉNO HERECKÝ KABÁTOVĚ			
DOPLNĚK K ZAMKU				NILSKÝ KŘÍŽ ZAST.				TVŮV SLOV.				DVAKRÁT SNÍŽENÝ TON E			